

IJsvogelfonds: steun voor lokale Innovatieve projecten

Toekenningen innovatieve projecten 2017

In oktober 2017 werd financiële steun uit het IJsvogelfonds aan de volgende projecten toegekend:

Steenuilproject Koekange

Vogelwerkgroep Vliegvlug uit Meppel heeft haar werkgebied richting Koekange uitgebreid. In dit gebied blijken nog enkele broedparen van de steenuil voor te komen. Daar dit gebied een goed biotoop voor steenuilen is, willen ze door het ophangen van nestkasten deze uiltjes meer broedgelegenheid aanbieden om op deze manier de populatie vergroten en een verbinding te maken tussen verschillende regionale populaties. Daarnaast gaan ze in de regio een voorlichtingsavond geven over uilen. Doel hiervan is om zoveel mogelijk mensen enthousiast te maken voor uilen.

Financiële bijdrage: € 600

Uitgave van 'Vogels in Overijssel 2018'

In 2001 hebben 10 Overijsselse vogelwerkgroepen hun krachten gebundeld in een samenwerkingsverband, de Samenwerkende Vogelwerkgroepen Overijssel. Dit met het doel kennis over vogels in de provincie te vergroten en te verspreiden. Deze doelstelling wordt o.a. ingevuld door de jaarlijkse uitgave van een jaarboek, 'Vogels in Overijssel'. Dit jaarboek is inmiddels een opvallende en uitstekende uitgave en publiceert actuele ontwikkelingen, eigen onderzoek en overzichten van bijzondere broedvogels in Overijssel enz. Met de toekenning van het IJsvogelfonds is publicatie van het jaarboek voor 2018 gewaarborgd.

Financiële bijdrage: € 750

Roerdomp-project Zaans Rietveld

Door de Stichting Landschapsfonds Alphen aan den Rijn (SLA) wordt samen met Vogelpark Avifauna een klein natuurgebied aangelegd in de polder het Zaans Rietveld te Alphen aan den Rijn. Het doel van dit gebied is broedbiotoop voor de roerdomp te realiseren. De roerdomp zwerft wel in de buurt maar komt hier nog niet tot broeden. Er zal daartoe een areaal waterriet worden aangelegd. Dit is een tamelijk nieuw concept, en kan - als het slaagt - als voorbeeld dienen voor andere projecten. IVN-VWG Alphen a/d Rijn zal de jaarlijkse monitoring van broedvogels en publicatie van de resultaten op zich nemen. Dit zal zeker een tijdsperiode van 5 jaar omvatten.

Financiële bijdrage: € 2.500

De IJsvogelkubus

De IJsvogelwerkgroep Midden-Kennemerland bestaat uit ca. 13 vrijwilligers. In totaal beheren zij ca. 45 ijsvogelwanden, doch de werkgroep is steeds op zoek naar nieuwe locaties. Voor de ijsvogels zijn namelijk speciale nestgelegenheden nodig, zoals steile oevers bij visrijk en stromend water. In Noord-Holland is dat van nature weinig aanwezig. De ijsvogelwerkgroep wil daarom inzetten op de bouw van prefab kunstmatige wanden, de zogenaamde 'ijsvogelkubussen'. Deze kunnen snel op een locatie worden neergezet en verplaatst, en hebben relatief weinig ruimte nodig. Daarnaast kan dit concept gebruikt worden door andere ijsvogelwerkgroepen in Nederland.

Financiële bijdrage: € 1.220

IJsvogelburcht

Door het verbeteren van de habitat voor de ijsvogels in de uiterwaard aan het Zwarte Water bij de wijkboerderij de Klooienberg in Zwolle wil Natuurwerkgroep Uiterwaard Klooienberg een positieve bijdrage leveren aan het in stand houden van de populatie van deze unieke vogels. De ijsvogel komt er voor, maar over de gehele lengte van de uiterwaard bestaat de oever uit basalt en zwerfkeien. Samen met vrijwilligers wordt daarom een ijsvogelburcht gebouwd. Doel is voornamelijk om mensen de kans te geven om deze mooie vogel te zien. Daartoe komen er – op veilige afstand - displays waar o.a. iets wordt vermeld over de ijsvogel en andere dieren die in dit stukje natuurschoon te vinden zijn. De burcht wordt dusdanig gebouwd dat de constructie stevig gebouwd is en dat hoogwater geen effect heeft op het broedsel.

Financiële bijdrage: € 165,00

Zicht op roofvogelnesten

In Zeeland is de Roofvogelwerkgroep Zeeland actief. Zij volgen er de ontwikkelingen van de roofvogels. In het voorjaar betekent dat het zoeken van nesten en daarna controleren. Met name voor de boombroeders is het handig om bij het verzamelen van broedbiologische gegevens gebruik te kunnen maken van een telescoopstok met daar bovenop een camera die is verbonden met een smartphone of tablet. Met zo weinig mogelijk verstoring kan men zo inzicht krijgen in de broedbiologie. Hierdoor kunnen o.a. terreinbeheerders rekening houden met broedende roofvogels. Ook krijgt men zo een vinger achter de oorzaken van voor- of achteruitgang van een soort. De gegevens leiden dus tot betere bescherming. Met de toekenning van het IJsvogelfonds kan zo'n telescoopstok worden aangeschaft.

Financiële bijdrage: € 1.500

Migratie-onderzoek Kleine Karekiet en Bosrietzangers

Kleine Karekiet en Bosrietzanger zijn algemene broedvogels in Nederland. Over de trekroutes, winterverblijven en pleisterplaatsen van deze soorten weten we echter nog verrassend weinig. Kennis van trekroute en pleisterplaatsen is van belang om inzicht te krijgen in de bedreigingen waarmee deze vogels te maken hebben. Door een aantal vogels van een geolocator te voorzien hopen Vogelringstation de Haar, VRS Oud Valkeveen en VWG Het Gooi e.o. meer over de trekroutes te weten komen. Dit zijn zeer kleine apparaatjes met een chip die tijdens de reis gegevens over de lichtintensiteit meten. Deze worden door middel van een harnasje op de rug van de vogel bevestigd. De data die verzameld zijn worden geanalyseerd met behulp van speciale software. Hiervoor wordt samengewerkt met de Rijksuniversiteit Groningen. Het aanbrengen van geolocators is op dit moment de beste techniek voor kleine zangvogels. Het biedt de mogelijkheid om meer informatie te verkrijgen over vogeltrek dan met ringen mogelijk is.

Financiële bijdrage: € 2.500

In april 2017 werd financiële steun uit het IJsvogelfonds aan de volgende innovatieve en inspirerende projecten toegekend:

Huiszwaluwentil Dongevallei

Huiszwaluwen zijn een 'bedreigde' soort in de stad geworden. In de Tilburgse Dongevallei bevindt zich al jaren een marginale kolonie, die hun nesten hebben onder de dakoverstekken van woningen. Deze populatie loopt elk jaar in aantal broedparen terug. Het foerageerbiotoop is echter nog steeds geschikt, de benodigde leem is aanwezig, maar de dakoverstekken van deze moderne woningen zijn niet allemaal geschikt. Bovendien zijn een aantal nesten door de bewoners 'verwijderd'. Een huiszwaluwentil kan hier een oplossing voor zijn. KNNV-Tilburg, werkgroep Dongevallei, gaat dit met onze bijdrage realiseren.

Financiële bijdrage: € 1000

Avifauna van De Biesbosch

De Biesbosch heeft de laatste decennia ingrijpende veranderingen ondergaan. Het gebied is enorm vergroot en kent een grote rijkdom aan biotopen. Dit is echter niet nieuw, want ook in het (verre) verleden heeft de Biesbosch al te maken gehad met grote veranderingen. De Stichting Natuur- en vogelwacht Biesbosch heeft het op zich genomen om een avifauna van de Biesbosch uit te brengen. Dit is een naslagwerk waarin alle vogels, die ooit in de Biesbosch gezien zijn, worden besproken. Het gaat dan om ongeveer 320 verschillende soorten. Vogels die de Biesbosch gebruiken om er te broeden, er te overwinteren, er tijdens de trek aan te sterken, of om soorten die tijdens de trek verdwaald zijn en daarbij in de Biesbosch zijn beland.

Financiële bijdrage: € 1000

Oeverzwaluwwand

Vogelwacht Delft en Weidevogelboer Jan Duijndam gaan een oeverzwaluwwand aanleggen in een weiland in de Bieslandse Bovenpolder. Er is daar veel vee (en dus voedsel in de vorm van insecten) en in de buurt hebben de vogels al eens een tijdelijke berg grond in bezit genomen. Het is de hoop de zwaluwen hiermee een permanente mogelijkheid tot broeden te geven. Het wordt een simpele manier om oeverzwaluwen te helpen: geen dure betonbouwwerken, maar een berg grond die feitelijk ook nog te verplaatsen is. Het beheer is in handen van de Vogelwacht en Jan. Voor het publiek is het op veilige afstand erg goed te zien en er zal daarom een klein informatiebordje over dit project en de oeverzwaluw worden geplaatst. de bijdrage van het IJsvogelfonds is bedoeld voor dit infobord.

Financiële bijdrage: € 1.500

Samen voor de Boomvalk

De omgeving van Roermond in Midden-Limburg is vanouds een geschikt gebied voor de boomvalk. In het kleinschalig agrarisch cultuurlandschap naast de Natura2000-gebieden Roerdal en Meinweg wordt onder meer met agrarisch natuurbeheer gewerkt aan het ombuigen van de gestage achteruitgang van deze soort. De Midden-Limburgse Landschapscoöperatie Boomvalk wil met het project 'Samen voor de Boomvalk' de leefomstandigheden voor de boomvalk in Midden-Limburg verbeteren. De aanpak is drieledig: creëren van meer draagvlak voor bescherming van de Boomvalk door voorlichting en educatie, biotoopverbetering en aanbieden van meer nestgelegenheid voor zowel Boomvalk als prooidieren, en monitoring van de populatieontwikkelingen.

Financiële bijdrage: € 1.000

Natuurvereniging Eiland IJsselmonde

In 2015 heeft het IJsvogelfonds een bijdrage toegekend aan de Natuurvereniging Eiland IJsselmonde om een vogelkijkhut te plaatsen nabij Ridderkerk. Dit kon helaas toch niet doorgaan en daarom heeft men een alternatieve bestemming gevonden. Ze gaan een schelpenstrandje aanleggen en onderhouden in natuurgebied Sophiapolder, zodat daar weer meeuwen, sterns, kluten en plevieren terecht kunnen om te broeden.

Financiële bijdrage: € 2.050

Voortplanting en overleving ringmussen in het landschap van de Noordelijke Friese Wouden

Ringmussen doen het niet goed in Nederland. Onbekend is echter wat de oorzaken zijn. In het leefgebied rond Eastermar (FR) nam het aantal broedparen niet af en kunnen ze zich (nog) goed handhaven. Dus, waarom doen de ringmussen het (nog) zo goed bij Eastermar? Om de populatie te volgen worden de broedparen gedurende het gehele broedseizoen gevolgd door de Vogel- en Natuurbeschermingswacht Eastermar. De jongen worden alle met een reguliere ring en kleurringen geringd door een gecertificeerde ringer. Om te weten te komen wat de vogels doen en waar is een waarnemingsnetwerk opgezet door het plaatsen van voedertafels in tuinen zodat streekgenoten

gekleurde vogels kunnen melden. Het project is verder gedeeld met de kinderen van een basisschool door middel van gastlessen. Met de kinderen zijn nestkasten getimmerd en bij de school is samen met de kinderen ook een voedertafel geplaatst.

Financiële bijdrage: € 1.050

Jubileumuitgave Drentse Vogels

Dit jaar verschijnt Drentse Vogels - een jaarlijkse uitgave van de Werkgroep Avifauna Drenthe - voor de 30e keer. Drentse Vogels is een uitstekende publicatie waarin (semi-)wetenschappelijk over de Drentse vogelstand wordt bericht. In de afgelopen 30 jaar is zo een mooie reeks opgebouwd. Het jubileum is een mooie gelegenheid om de ontwikkelingen in de Drentse vogelstand en Drentse Vogels extra aandacht te geven. De jubileumuitgave belicht daarom de getalsmatige ontwikkelingen van een aantal voor Drenthe specifieke vogelsoorten (zowel winter- als broedvogels).

Financiële bijdrage: € 1500

Vogelkijhut Kamperdijk

St. Landschapselementen Elburg gaat een vogelkijhut plaatsen langs de Kamperdijk aan het Drontermeer. Dit is een zeer vogelrijk gebied en door middel van de kijkhut kan iedereen er van genieten. Door middel van een informatiebord zullen bezoekers worden voorgelicht over de vogels van het gebied en waarom het zo'n belangrijk vogelgebied is. De bijdrage van het IJsvogelfonds is zal worden aangewend voor dat informatiebord.

Financiële bijdrage: € 1.000

Boek 'Onderzoek naar niet uitgekomen vogeleieren'

Onderzoekers, en dat kunnen amateurs of professionals zijn, die nesten van vogels controleren, krijgen te maken met niet-uitgekomen eieren. Deels gebeurt het mislukken van een ei door natuurlijke omstandigheden, maar er zijn ook veel gevallen waarbij door mensen veroorzaakte milieuvervuiling doorslaggevend is. Door de inhoud van niet-uitgekomen eieren zorgvuldig te bestuderen kunnen grote stappen gezet worden in de diagnostiek van het niet uitkomen van vogeleieren. Er bestaat geen gemakkelijk toegankelijke literatuur over dit onderwerp. Daarom publiceert Stichting BioSFeer een boek die deze leemte invult, in zowel het Nederlands als het Engels. Het boek is inmiddels verschenen en o.a. in de winkel van Vogelbescherming verkrijgbaar.

Financiële bijdrage: € 3.345,00